

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
 Operacja mająca na celu realizację projektu
 „Guzów – witamy turystów”
 współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”
 mający projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Więcej informacji o Fundacji na stronie:
www.naturapolska.com

została założona w 2012 roku przez grupę mieszkańców Lubomysła. Realizuje ona projekty związane m.in. z rozwojem turystyki, sportu i kultury, a także ochrony środowiska. Z inicjatywy Fundacji powstają nowe szlaki rowerowe i parkingi turystyczne. Fundacja zrealizowała także w 2014 roku w Lubomyslu (Park) pierwszą polsko-niemiecką wystawę produktów regionalnych i turystycznych. Innymi projektami realizowanymi w latach 2013-2014 przez Fundację były znakowanie pomników przyrody na terenie gmin należących do Lokalnej Łużyckiej Grupy Rybackiej, promocja wybitnych obszarów NATURA 2000 oraz powstanie siłowni pod chmurką w Łazie i Zielonym Lesie pod Zarami.

FUNDACJA NATURA POLSKA

Wykonawca projektu:

Guzów

Witamy w Guzowie, miejscowości położonej na stoku Wzniesienia Guzowsko-Zabłociańskiego na wysokości 84-110 m n.p.m. przy drodze powiatowej Jasień-Wicina-Nowogród Bobrzański. Należy ona do powiatu żarskiego i jest zamieszkała przez 222 osoby. Największą wartością Guzowa jest drugi pod względem wielkości w regionie lubuskim użytek ekologiczny „Torfowisko Guzów”.

Ponadto znajduje się tutaj Miejsce Spotkań Regionalnych, gdzie jest organizowany co roku

 Guzów www.guzow.info

Festiwal Kultur Dawnych oraz chroniony prawem Pomnik Przyrody a przez sołectwo przebiega turystyczny czarny szlak rowerowy. Miejscowość i jej okolice to przede wszystkim czyste powietrze i lasy bogate w runo leśne.

HISTORIA

Po raz pierwszy Guzów wymieniony został w spisie dóbr żarskich Bibersteinów w roku 1381 jako GOSTESCHAW. Liczył wtedy 12 flamandzkich włók i był w posiadaniu v. Salgastów. Byli to jedyni właściciele lenni, gdyż po nich wieś zamieniona została w dobra kameralne dóbr żarskich, to znaczy, podlegała bezpośrednio pod zarząd dworskiej kancelarii. Rejestr Bibersteinów notuje też 6 bartników, którzy wymienieni byli jeszcze w 1740 roku. W 1800 roku wieś liczyła

 Guzów www.guzow.info

WARTO ZOBACZYĆ

UŻYTEK EKOLOGICZNY – TORFOWISKO GUZÓW

Rozległe torfowisko przejściowe Guzów (92,4 ha) jest interesującym zbiorowiskiem roślinności i posiada osobliwą faunę. Badania zespołu przyrodników pod kierownictwem dr Andrzeja Jermaczka wykazały, że obszar ten zasługuje na szczególną ochronę.

Torfowisko powstało w wyniku wypłycenia i wypełnienia torfem zbiornika wodnego z ograniczonym odpływem wód powierzchniowych. Gospodarczo jest to nieużytek, ale jego małą przydatność użytkową szczerze nagradza bogactwo flory i fauny.

Spośród ponad 150 stwierdzonych gatunków roślin na szczególną uwagę zasługują gatunki rzadkie, ginące i chronione. Należy do nich podlegający całkowitej ochronie wrzosek bagienny, gatunek o zasięgu atlantyckim, licznie występujący jedynie na Pomorzu, a na Ziemi Lubuskiej znany tylko z kilku stanowisk. W Guzowie występują trzy gatunki rosiczek: okrągłolistna, długolistna i pośrednia. Inne rzadkie gatunki roślin to welnianka wąskolistna, przygiełka biała, grzybień północny, jaskier wielki, kłoc wiechowata, a także podkolan biała i storczyk krwisty.

Równie cenna jest fauna tego torfowiska. Jest to miejsce lęgowe 34 gatunków ptaków, a dominują wśród nich potrzos, trzcina-czek, rokitniczka. Spotyka się także świerszczaka,

36 rolników. Od zawsze jej „specjalnością” była hodowla rogacizny, co nie dziwi zważywszy na duże powierzchnie łąk. W 1737 roku rejestry notują 351 sztuk bydła. W końcu XIX wieku intensywnie uprawiano len, który był przetwarzany na miejscu. Otrzymane w ten sposób włókno wykorzystywano do tkania płótna, później bielonego. Nazwa „Bleiche” na wiejskiej drodze w Guzowie dowodzi istnienia w tym miejscu wybielarni. Uzyskane siewki lniane było przerabiane w guzowskim młynie na popularny olej lniany.

W miejscowości zarejestrowane są 24 stanowiska archeologiczne, od śladów osadniczych epoki kamiennej, osad i cmentarzysk kultury łużyckiej z okresu brązu i początków epoki żelaza, przez starożytność do wczesnego i późnego średniowiecza.

Guzów jest dzisiaj sołectwem o układzie wielodrożnicowym rozwiniętym w XIX i XX wieku z pierwotnej rzędówki, w której domy stały po południowej stronie drogi wiejskiej. Najstarsza część wsi posiada zwartą zabudowę szczytową. Zagrody składają się z 3-5 budynków usytuowanych przeważnie na planie podkowy. Jeszcze w 1939 roku wśród wiejskiej zabudowy stały domy i stodoły kryte strzechą. Kilka z nich miało częściowo konstrukcję ryglową, pochodzącą z 1794 i 1804 roku.

Wieś położona była na tak zwanym wendyjskim terenie powiatu żarskiego. Tutaj najdłużej utrzymała się ludność słowiańska i tutaj też niemal do XX wieku zachowały się dawne, rodzime stroje ludowe, zwyczaje i w nikłym stopniu język.

Największą liczbę mieszkańców Guzów osiągnął w roku 1854 z liczbą 379 osób. Przed wojną, w 1939 r. mieszkało tutaj 270 osób. W 1939 roku zbudowano utwardzoną drogę pomiędzy Guzowem i Jasieniem. Wzdłuż niej powstała wtedy pierwsza w tym regionie ścieżka rowerowa.

 Guzów www.guzow.info

 Guzów www.guzow.info

Guzów

www.guzow.info

bączka i kureczkę nakrapianą. Na torfowisku gniazduje od 3 do 5 par żurawia, co stawia to miejsce jako jedno z największych stanowisk tego gatunku w zachodniej Polsce. Kureczka nakrapiana występuje

na Ziemi Lubuskiej zaledwie w kilku miejscach. W Guzowie gnieździ się także błotniak zbożowy, należący do gatunków wyjątkowo rzadkich. Na obrzeżach, obejmujących teren zadrzewiony i porośnięty krzewami, stwierdzono występowanie 23 gatunków ptaków, a wśród nich żiębę, rudzika, pierwiosnka i ciemiówkę.

Teren stanowi żerowisko dla pary kruków i myszołów. Zaobserwowano dwie pary bociana czarnego, a także czapłę, kanię czarną i trzmielojada.

Plazy reprezentowane są na Torfowisku Guzów przez cztery gatunki: żabę trawną, moczarową, wodną i ropuchę szarą, a gady to: zaskroniec, jaszczurka żyworodna i jaszczurka zwinka.

Prawdopodobnie występuje też żmija zygzakowata.

Spotykane gatunki ssaków to dzik, jeleń, sarna, lis, mysz zarosłowa i ryjówka aksamitna.

MIEJSCE SPOTKAŃ REGIONALNYCH

W Guzowie wybudowano w 2010 roku nowe miejsce spotkań regionalnych. Tutaj odbywają się liczne imprezy lokalne w tym m.in. Festiwal Kultur Dawnych. Ponadto obiekt służy jego mieszkańcom i gminie Jasień do różnego rodzaju spotkań i realizacji projektów społecznych.

FESTIWAL KULTUR DAWNYCH

Od 2010 roku odbywa się w Guzowie Festiwal Kultur Dawnych z udziałem gości z Ukrainy i Niemiec. Wydarzeniu towarzyszy wiele imprez m.in. warsztaty archeologiczne, malarskie, garncarskie i kulturowe z udziałem zaproszonych specjalistów, inscenizacje teatralne, turnieje rycerskie oraz liczne występy artystyczne.

POMNIK PRZYRODY - DĄB SZYPUŁKOWY

W Guzowie znajduje się kilka drzew posiadających status pomników przyrody. Jednym z nich jest warty obejrzenia Dąb szypułkowy /*Quercus robur*/ położony na wsi w kierunku Biedrzychowic Dolnych (obok starej leśniczówki). Jego obwód to 350 cm a wysokość 24 m. Drzewo leży na terenach podległych Nadleśnictwu Krzystkowie.

SZLAK TURYSTYCZNY

Przez Guzów przebiega czarny szlak rowerowy (Zasieki/Forst-Marianka-Brody-Biecz-Mierków-Raszyn-Górzyn-Lutol-Tuchola Żarska-Wicina-Nowogród Bobrzański) długości 50 km. Na jego trasie znajduje się wiele atrakcyjnych zabytków i miejsc wartych obejrzenia.

www.guzow.info

www.guzow.info

www.guzow.info

GUZÓW

LEGENDA

	Przystanek autobusowy		Pomnik Przyrody
	Tablica z planem Guzowa		Budynek mieszkalny
	Biblioteka		Miejsce spotkań regionalnych
	Sklep ogólnospożywczy		Szlak rowerowy czarny
	Świetlica		